

Bozar

Boris Charmatz

Aatt enen tionon & Herses, duo

Boris Charmatz, Herses, duo – Foto © Laurent Philippe

Boris Charmatz

Aatt enen tionon & Herses, duo

Brussel, 9 oktober – Op 11 en 12 oktober verwelkomt Bozar danser en choreograaf Boris Charmatz voor een dubbelperformance in de Hortahal.

Voor Bozar selecteerde Charmatz twee sleutelwerken uit zijn oeuvre. In *Aatt enen tionon* raken de dansers elkaar niet aan en verdelen zich over drie niveaus van een toren. Hun bewegingsruimte is gereduceerd tot een klein platform. Daarna volgt een intiem fragment voor duo uit *hersedes* uit 1997. **Boris Charmatz zal de choreografie zelf uitvoeren** en zich verstrengelen met Johanna Elisa Lemke.

De twee choreografieën van Charmatz resoneren sterk met de thema's die aanwezig zijn in de expo *Love is Louder*, vanaf 12 oktober bij Bozar. Liefde(s) en verlangen(s) zijn basismotieven in de twee performances. In *hersedes, duo* wordt het verlangen naar het andere lichaam de drijvende kracht achter een sculpturale en lijfelijke dans. In *Aatt enen tionon* wordt de connectie tussen de drie dansers bemoeilijkt, maar bouwen ze via de choreografie een relatie op.

Boris Charmatz (°1973) is niet alleen danser en choreograaf maar ook bedenker van experimentele projecten en sinds 2022 directeur van Tanztheater Wuppertal. Daarmee is hij een van de belangrijkste figuren in de hedendaagse danskunst.

In de performance–kunst is er sprake van een intiemere, haast vleselijke verhouding waarbij de nabijheid tussen publiek en artiesten cruciaal is.

Paul Briottet, Artistic Associate to the CEO

Performancecyclus

Bozar verankert de performance in het huis nog sterker met een heuse cyclus. Die krijgt een centrale plaats toebedeeld in de Hortahal.

Op 11 en 12 oktober 2024 brengt Boris Charmatz de performances *Aatt enen tionon* en *hersedes, duo* in de Hortahal. Op 10 en 11 november 2024 komt Eszter Salamon met *Mothers & daughters*. Op 9 en 10 december 2024 vindt de performance *Together* van Maria Hassabi plaats.

Credits Aatt enen tionon:

Interpretatie: Olga Dukhovna, N mo Flouret, Simon Le Borgne
Interpretatie bij de creatie (*La Halle aux Grains, Blois, 1996*): Boris Charmatz, Julia Cima en Vincent Druguet
Licht: Yves Godin
Verticale constructie: Gilles Touyard
Geluid: Hubertus Biermann, Olivier Renouf
Regie: Fabrice le Fur
Geluidsfragmenten: PJ Harvey

Productie en verspreiding: Terrain

Productie: Association edna (1996)

Co-productie: La Halle aux Grains–Scène nationale de Blois, La Ferme du Buisson–Scène nationale de Marne–la–Vallée, La Bâtie–Festival de Genève, Les Hivernales–Avignon. Résidence Centre chorégraphique national de Franche–Comté, Belfort (Direction Odile Duboc).

We bedanken: Lenio Kaklea, Ana Mac Rae en Fabrice Ramalingom

Credits herses, duo:

Duo extrait de herses (une lente introduction)

Choreografie: Boris Charmatz

Interpretatie: Boris Charmatz et Johanna Elisa Lemke

Interpretatie bij de creatie (*Le Quartz, Brest, 1997*): Boris Charmatz, Julia Cima, Vincent Dupont, Myriam Lebreton, Sylvain Prunenec

Muziek: Stefan Fraunberger

Productie en verspreiding: Terrain

Productie herses (une lente introduction) : Association edna (1997)

Coproductie : Le Quartz Centre National Dramatique et Chorégraphique de Brest (Résidence), Festival d’Automne   Paris, Centre chorégraphique National de Grenoble, Festival International Montpellier Danse, Dieppe Scène Nationale, Met de ondersteuning van Springdance Utrecht, Nederlande, Centre national de la danse, Pantin.

Terrain ontvangt de stuen van het ministère de la Culture – DRAC Hauts–de–France, et la Région Hauts–de–France, en is verbonden aan l’Opéra de Lille, ph nix, scène nationale de Valenciennes p le européen de création, en la Maison de la Culture d’Amiens– P le européen de création et de production.

Perscontact

Andries Bomans

Persmedewerker

andries.bomans@bozar.be

+32 471 66 00 06

Muren slopen, met conventies breken

Performancekunst is sinds de opening van het Paleis voor Schone Kunsten altijd al onder de waterlijn aanwezig geweest. Maar vorig seizoen heeft ze zich tijdens de nocturnes bij Bozar duidelijker gemanifesteerd, en dit jaar gaat programmator Paul Briottet zelfs nog een stap verder.

Al sinds vorig seizoen staan de nocturnes All Over the P(a)lace – elke laatste donderdag van de maand – voor feestelijke, multidisciplinaire en verbindende evenementen. Ze zijn gespreid over de verschillende ruimten van Bozar, met telkens een centraal thema. “We willen dat elk hoekje van het gebouw, dat werkelijk een doolhof is, door iets wordt bezielde of tot leven wordt gewekt,” aldus Paul Briottet. “Dat alles in beweging wordt gebracht, zeg maar. Dat is het achterliggende idee.”

De nieuwe artistieke rechterhand van CEO Christophe Slagmuylder heeft er een carrière van meer dan tien jaar in de opera opzitten. “Maar anders dan in het theater, waar iedereen in dezelfde zaal plaatsneemt, kan het publiek tijdens All Over the P(a)lace vrij in Bozar rondlopen”, gaat Briottet verder. “Mensen kunnen de expo’s bezoeken, een filmvertoning of lezing bijwonen, iets drinken in de Hortahal, ... Tot de performances en dj-sets, die verspreid over het Paleis plaatsvinden, iedereen bij elkaar brengen. Vorig seizoen hebben we daar uitgebreid mee kunnen experimenteren. Elke nocturne baadde in haar eigen, unieke

sfeer, die vaak gelinkt was aan een van de lopende expo’s.”

Met Les Envahisseurs

Deicy Sanches, de Franse regisseur en danser met Kaapverdische roots, heeft tijdens de opening van het Afropolitan Festival een van de nocturnes van All Over the P(a)lace vanop de eerste rij meegemaakt. Samen met haar broer Teddy, een danser en ontwerper, leidt ze Les Envahisseurs. Hun collectief richt zich op hiphop en kreeg de vraag om samen met Paul Briottet een multidisciplinaire nocturne uit te werken: een combinatie van debatten, filmvertoningen, performances en een dj-set in verschillende ruimten van Bozar.

“Wat me vooral is bijgebleven van onze performance,” vertelt Sanches, “is dat het publiek erg aanwezig was, dat de mensen bij ons waren en aan het evenement deelnamen. Het publiek nam niet de houding aan die het institutionele kader weleens durft op te leggen: in alle rust en stilte toekijken. Vaak werpen de instelling en haar architectuur een drempel op en onderwerpen ze de verschillende lichamen die aanwezig zijn aan bepaalde gedragsregels. Ik had echter de indruk dat we die barrière hebben kunnen slopen. We hebben op een dusdanige manier gebruikgemaakt van de performance, de improvisatie en de muziek dat het publiek samen met ons durfde te dansen. En uiteindelijk waren we met z’n allen samen aan het dansen – collectief!”

Performancecyclus

Bozar wil performance in de toekomst nog sterker verankeren in het huis met een heuse cyclus. Die krijgt een centrale plaats toebedeeld in de Hortahal en zal de activiteiten van het Paleis ook mee bepalen. Net zoals tijdens de nocturnes brengt deze cyclus van performances Bozar opnieuw in beweging.

Het slopen van de grens tussen 'performers' en 'toeschouwers', maar ook het afbreken van 'de vierde wand', die kenmerkend is voor de theaterwereld, is volgens Paul Briottet eigen aan de performancekunst. Performance bevindt zich voor hem op het snijvlak van de dans, het theater en de beeldende kunsten. "De performance breekt met het idee van kunst die – binnen het strikt kader van de planken en ingesloten door het podium – vorm krijgt door middel van grootse technische middelen", aldus de programmator. "We gaan ook weg van een bepaalde machinerie die een afstand creëert tussen de toeschouwer en datgene wat zich op het podium afspeelt. In de performance is er sprake van een intiemere, haast vleselijke verhouding waarbij de nabijheid tussen publiek en artiesten cruciaal is."

Een ander kenmerk van de performance: het feit dat het vaak om een in-situcreatie gaat, op maat van een specifieke ruimte en met een welbepaalde verhouding tot het publiek. "Daarmee is een performance tegenwoordig nog altijd veeleer een uitzondering", vervolgt Briottet. "Anders dan een – ook nu weer – theatervoorstelling heeft een performance een uniek karakter dat exclusief is, zij het zónder uit te sluiten. Het is iets wat op het moment zelf wordt

beleefd en dat nooit op dezelfde manier wordt herhaald."

Nu de performancekunst de Hortahal overneemt, wordt er ook opnieuw aangeknoopt met de geschiedenis van een gebouw dat is ontworpen vanuit de ambitie om verschillende kunstvormen, waaronder de podiumkunsten, samen te brengen. "Toen ik me ben gaan verdiepen in de geschiedenis van deze plek, heb ik ontdekt dat de performance hier vanaf de eerste jaren aanwezig was", drukt Briottet ons op het hart. "In 1929 heeft Sergej Pavlovitsj Diaghilev met zijn Ballets Russes de Hortahal ingehuldigd. Naar aanleiding van dit nieuw seizoen, knoopt de programmatie opnieuw aan met die historische opzet van het Paleis. Hedendaagse kunstenaars zullen worden uitgenodigd om creaties te hernemen, maar ook om nieuwe creaties te bedenken voor die zo bijzondere Hortahal. Het is een manier om het publiek en de artiesten op een andere manier samen te brengen, en om mensen de wereld door een andere bril te laten bekijken."

Wie dat gedurende het seizoen 24–25 zoal voor zijn rekening zal nemen? Toppers als Eszter Salamon, Boris Charnatz en Maria Hassabi.

Estelle Spoto

Bron: Seizoensmagazine '24-'25, pp. 114–120; gepubliceerd op 26 augustus 2024.